

NATURTURIST NORDJYLLAND

NATURTOURIST NORDJUTLAND

HOME

DOT

Oversigt

Naturlinks

Turistlinks

Søg

Mail

Nymølle bæk

Sæby kommune

Afstand Sæby 20 km

Privatejet, fredet område med offentlig adgang ad afmærkede stier

Landskab og geologi

Erosionsdal langs vandløbet Nymølle bæk, der har skåret sig dybt ind i højdedraget Jyske ås. Den skarpt nedskårne dal står i kontrast til bækkens beskedne størrelse, og er sandsynligvis dannet i tiden lige efter istiden, da bakkerne stadig var dækket af dødis og landskabet nøgent og sårbart for erosion.

Den dybe dal medfører, at foden af skrænterne og dalbunden ligger tæt ved grundvandspejlet. Overalt siver og pibler vandet frem som talrige kilder og væld.

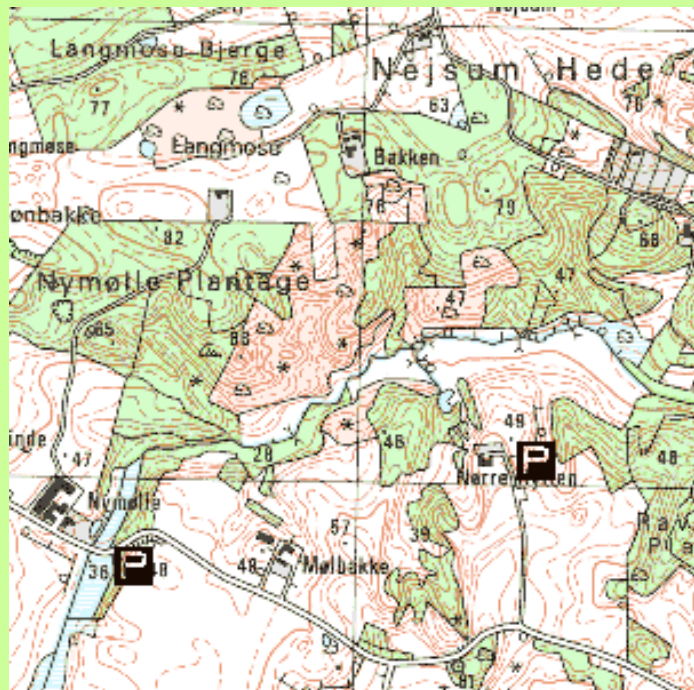
Dyrelivet

Nymølle bæk-området rummer usædvanlig mange forskellige naturtyper: Ellesump, eng, bøgeskov, kilder og væld, hede og overdrev, vandløb og småsøer.

Selve Nymølle bæk er typeeksempel på et vandløbssystems fineste grene: "Øvre bæk". Faldet er godt, strømmen frisk og bunden mange steder med sten og grus. Det rene, grundvandsfødte vandløb rummer en rig fauna af vandløbsdyr, som forurening, regulering og hårdhændet vedligeholdelse har udryddet mange andre steder. Ved at pille lidt i breddens vegetation eller vende et par sten, kan man finde bækkens mindste beboere: Hurtigtvømmende strømlinede døgnfluelarver, vårflyelarverne med deres huse af sand, småsten eller pinde og de langsomtkravlende sløvingelarver, som hører til de mere sjældne af bækkens dyr.

Ellesump langs Nymølle bæk

Copyright Kort- og matrikelstyrelsen

ZOOM OUT

Plantelivet

Trods hede- og overdrevsarealer er det træerne, der præger Nymølleområdet - skrænternes galleriskov med gamle bøge og dalbundens ellesumpe. Rød-El er ligesom Ask tilpasset våde forhold, og gror glimrende

Nymølle bæk er tilløb til Voer å, der er kendt for sin havørredbestand. Besøger man bækken sidst på året, kan man være heldig at iagttage de store ørreder gyde, men mindre kan gøre det: Ørredernes gydepladser afslører sig som lyse pletter og gruber på den mørke bund, hvor fiskene har vendt gruset under gydningen. Året rundt ser man de små ørreder pile afsted, når man færdes langs bækken. Normalt opholder de sig 2 år i bækken, inden de trækker til havs.

Ønsker man at fiske, kan der købes fiskekort til Voer å bl.a. på Dybvad Kro. Fiskeri i Nymølle bæk er ikke tilladt.

Røllebøg

Information

Ingen

med fødderne i vand. Rød-El danner særlige rodknolde, der indeholder en svamp, som kan optage kvælstof fra luften. Samme mekanisme ses hos ærteblomstfamilien, der på denne måde forsyner sig med næring.

Flerstammede Rød-El langs kilde

Ellesumpen har mange flerstammede træer. Sumpene blev tidligere brugt som stævningsskov. Hvert 15.-20. år blev de mange tynde stammer fældet, og træerne skød igen med mange skud fra stubben.

Også i bøgeskoven ses mange flerstammede bøge - "røllebøge". Det er karakteristisk for bøgen, at den - her i Nordjylland, hvor den er nær sin nordgrænse - skyder fra rod og stub, når den bliver fældet eller afbidt. Røllebøgene kan være udtryk for både gammel stævningsdrift som i ellesumpen eller træernes reaktion på nedbidning i en græsningsskov.

Kulturhistorie

Tidligere var bækken stemmet op og drev en vandmølle ved Nymølle. Som ved så mange andre vandmøller blev opstemningen senere brugt til at drive et dambrug, der dog nu er nedlagt. De gamle damme kan stadig ses, men vandmøllen er væk.

Når bønderne nord for dalen skulle til mølle med deres korn, fulgte de snoede spor ned gennem dalen. Nogle hundrede meter nord for møllen krydsede møllevejen bækken, og her findes stadig en smuk gammel kampestensbro. Stien er lagt ned på en spang ved siden af broen, så denne kan studeres på nært hold.

